

Řemesla a služby – věčné téma

TEMA

technika | ekonomika | marketing | aktuality

04

Čtvrtletník
Okresní hospodářské
komory Most
číslo 4 | ročník 4 - prosinec 2009

Teorie na úkor praxe

... rozhovor s Františkem Holcem, str. 6 – 8

Co bude dál...

... rozhovor s Janem Wiesnerem, str. 9

Komora
s.r.o.

František Holec

Řemesla a vánoční čas v Krušných horách

Tato dvě slova mě od útlého dětství splývají a vyvolávají příjemný pocit. Je to tím, že jsem vyrůstal na hřebeni Krušných hor, kterým se říká vánoční země. Pět týdnů od adventu až po Tři krále bylo pro děti obdobím očekávání, hudby a vůní a pro dospělé přípravou na svátky, které měly v zasněžených horách obzvláštní kouzlo. Na české straně se bohužel ani řemesla a průmysl, který z nich vyrostl v 19. století, nezachovaly. Pokud si chceme připomenout, jaké to bylo dříve i na české straně hor, tak stačí zajet k sousedům do saského Krušnohoří a rázem pochopíme, proč se k němu váže přívlastek vánoční země. V domcích rozsetých po stráních, vesničkách i městech v celém, asi 130 km dlouhém a 30 km širokém pohorí, se od první neděle adventní rozsvítí miliony světél. Svítí v oknech, před domy i na veřejných prostranstvích. Asi 3 km od hraničního přechodu Mníšek je vánoční metropole Seifen, do které se sjíždí lidé z různých koutů Evropy i zámoří, aby mohli být přítomni jedinečné vánoční atmosféře. Samozřejmě se nás tam dotkne také mimo tradic vánoční komerce, které bohužel podléhá stále větší počet spotřebou motivovaných lidí.

Řemesla, která se právě v předvánočním čase ukazují svými kouzelnými produkty, zpracovávají

zejména dřevo, len, konopí, vlnu, kůže, vosk, sklo, papír, kovy a další materiály v předměty, které mají nezastupitelnou úlohu v krušnohorských vánocích. Řemesla se rozvinula v několika vlnách, a to vždy v dobách, kdy těžba a zpracování cínu, stříbra, mědi, olova, železa a dalších rud neprosperovaly. Od 17. stol. to bylo hledání nových zdrojů obživy. Hračky, které se staly žádanými dárky, měly podobu figurek, zvířátek, domečků, vozítek, stavebnic a podobně. Účelovými vánočními předměty, které se vystavovaly v ten sváteční čas, se stali světloňoši ve formě andělů a horníků, louskáčci, koufíci panáčci s kadidlovými „františky“ a podobou řemeslníků. Dále betlémy se svatou rodinou, fascinující pyramidy roztáčené teplem svíček, vánoční ozdoby na stromky, adventní hvězdy a věnce, světelné oblouky, domečky a mnoho jiných výtvarů lidového umění. Kouzlo těchto předmětů zvyšuje jejich barevnost a voňavost a především pak jejich spojení se světlem svíček. Tato tradice vznikla z touhy středověkých horníků po světle a bezpečí.

Od 18. stol. vznikaly cechy soustružníků, řezbářů, malířů, slévačů i výrobců obalů a z nich pak manufaktury s vyspělou dělbou práce.

Nejsou to ale jen umělecké předměty, které vytváří tradici krušnohorských vánoc, ale také zvláštní potravinářské výrobky. Činí se pekaři a cukráři,

uzenáři, rybáři i prodejci horkých nápojů. K Vánocům patří samozřejmě hudba, zpěv, pověsti a příběhy i hrané scénky u jesliček.

K tisícům míst řemeslné výroby vánočního zboží patřily samozřejmě i obce na české straně hor. K nejznámějším v našem okolí byla Hora Sváté Kateřiny, Nová Ves v Horách, Brandov, Mníšek, Český a Horní Jiřetín a Litvínov. V Hoře Sv. Kateřiny byla v r. 1874 založena první hračkářská škola, která byla v r. 1879 přemístěna do Litvínova, kde působila skoro až do I. světové války. V Litvínově bylo mimo desítek specializovaných výrobců dřevěných hraček a vánočních předmětů také mnoho velkoobchodů, které balily zboží získané ze širokého okolí a exportovaly jej po celé monarchii, do Evropy a dokonce do Ameriky. V Litvínově se vyráběly také hračky z papírové masy a plechu. Z kdysi vyspělého odvětví, v němž byly zaměstnány tisíce lidí a zpracovávalo místní suroviny, se nezachovalo téměř nic. Pouze v Nové Vsi v Horách je jediná firma, která v tradici pokračuje.

Na závěr mého zamyšlení mi dovolu, abych vám popřál krásné vánoční svátky plné sváteční pohody, provoněné cukrovím a vůní jehličí vánočních stromků.

Ing. Manfred Hellmich, MBA

PF 2010

KRÁSNÉ VÁNOCE A MNOHO ÚSPĚCHŮ V OSOBNÍM I PRACOVNÍM ŽIVOTĚ V NOVÉM ROCE PŘEJE OHK MOST.

ANI V LETOŠNÍM ROCE OHK MOST NEBUDE ZASÍLAT SVÝM ČLENŮM A PARTNERŮM NOVOROČNÍ BLAHOPŘÁNÍ. UŠETŘENÉ PROSTŘEDKY BUDOU JIŽ TRADIČNĚ PŘEDÁNY DĚTSKÉMU DOMOVU V HOŘE SVATÉ KATEŘINY, KDE ZPŘÍJEMNÍ VÁNOČNÍ SVÁTKY DĚTEM.

Motto:

Otec mne neučil lásce k práci. Naučil mne pracovat. [Abraham Lincoln]

Vážení čtenáři,

dnešní číslo, které vám předkládáme, je pro nás tak trochu slavnostní. Je totiž patnácté. Již patnáctkrát jsme vám předložili diskusi nad tématy, která jsou pro podnikatelské prostředí důležitá, a rozsah, který jsme tomu věnovali, je z hlediska obsahu i prostoru v jiných médiích prakticky nedosažitelný... Dokázali jsme sami sobě, že dokážeme věcně připravit a také finančně zabezpečit vydávání regionálního komorového časopisu. Chtěl bych na tomto místě poděkovat všem našim členům a příznivcům, kteří k tomuto přispěli.

Dnešní číslo jsme zaměřili k tématu řemesel a služeb. Již je tradicí, že poslední číslo v roce je jakýmsi úvodníkem k našim „Rokům“ a v tomto případě „Roku 2010 – roku řemesel a služeb“. Problematika řemesel je v naší republice problematikou nevládnutou a mimo jiné vzhledem k situaci na trhu práce i problematikou velmi vážnou. O jakýsi komplexní pohled se pokusili viceprezidenti HK ČR František Holec a Jan Wiesner. Problematice titulů a dokladů o vzdělání leckdy hraničící s tragikomičností se ve svém příspěvku věnují pánové Jiří Mann a Josef Švec. Trochu zapomínáme léty osvědčenou pravdu, že úspěšnost příslušného stupně vzdělávání musíme připravovat v tom předcházejícím. Svými slovy se toho dotýká paní Jaroslava Boudová, jejíž magistrátní gesci je mimo jiné základní školství v Mostě, a její názory jsou kupodivu shodné s našimi. Stejně mluví k tématu ve svém příspěvku pánové Ladislav Hakala a Josef Švec. V rozporu s našimi úvahami není ani pan poslanec Jandák, který odpověděl na moji otázku v rubrice JO-JO. Tak nějak nevím, kde a na jaké vlivové úrovni se to zadrhává.

Zajímavá je naše minianketa a také tradiční zafillozofování Václava Hofmanna. Klid a mír přináší do našich duší vánoční zamyšlení a trochu i sousedského srovnání mého kolegy „rotariána“ Manfréda Hellmicha. A aby té romantiky nebylo příliš, předkládáme vám trochu suchých čísel v nové rubrice „Čísla bez komentáře“.

Vážení čtenáři,

v druhé části úvodníku se již tradičně lehce dotýkáme politicko-společenského dění. Hlavním politickým tématem uplynulých dní byla bezesporu Lisabonská smlouva, kterou pan prezident Václav Klaus pod tlakem takřka ze všech stran a mediálně osamocen nakonec podepsal.

Evropě už nic nebrání, aby se vydala na vysněnou cestu prosperity a všennárodních porozumění. Je to jakási hra vabank, kdy si normálně myslící člověk musí klást otázku, jakou roli bude hrát národní, tedy i naše česká politika (správa věcí veřejných) a k čemu „de facto“ budou zákonodárné sbory. Vnučuje se české jaderné slovo, i když s pověstí, které se našim zákonodárným sborům dostává, to snad krátkodobě ani tak velký problém nemusí být. A pod vskutku dobrým dojmem, který provází naši dnešní „úřednickou vládu“ (i když by jí trochu více odvahy také slušelo), možná ani evidentně připravované „úřednické“ vedení Evropy by nemuselo být krokem nutně neproduktivním. A když „nepodstatné“ podnikatelsko – politické věci za nás někdo anonymní v Bruselu zřídá a jestli se tím opravdu našim politikům uvolní ruce k řešení a hlavně předcházení jiných národních a územních problémů v oblasti např. kultury, vzdělanosti, sportu, folkloru, památek, cestovního ruchu a podobných – no kdo by o to nestál. Takže uvidíme.

A mohou posloužit i aktuálním příkladem. Je to smutné zjištění, ale našeho dnešního tématu, kde řemeslné vzdělání by mělo na své úrovni začínat onu pomyslnou stupnici celého vzdělanostního systému, se také dotýká. Je to neuvěřitelný skandál na tom vrcholu opatřeném navíc nedotknutelnými akademickými svobodami. Plzni se k věhlasu piva dostalo věhlasu zcela jiného, který Českou republiku staví tam, kde jsme nikdy nechtěli být. Roli titulovaných nepoctivců na sebe vzali někteří lidé práva jako v předpokladech znalí hlídači a vykladači zákonosti a také námi laicky předpokládaných aktérů snad jediných jistot právního státu. Na našich stránkách již několikrát upozorňujeme, že náš vzdělanostní systém je nemocný a „kauza Plzeň“, jak se postupně ukazuje, je jen špičkou ledovce. Lze paradoxně poděkovat panu rektorovi a vedení univerzity, že svojí bohorovností, trestuhodnou nečinností a manažerským selháním umožnili to, že pohár přetekl a vysokoškolský moloch se otlásl v základech. Sebereflexí by měli kromě vedení univerzity být obdařeni i členové akreditační komise, kteří se společně a každý své nemožou tvářit v duchu „já nic, já muzikant“ a teď všem ukážeme, jak jsme ti na správném místě. Toto je obrovským poučením, kam může vést i v tržním systému absolutní svoboda a tu akademickou nevyjímaje (ovšem je otázka – poučením pro koho). Možná jsem se zobecněním a zjednodušením nespravedlivě dotkl akademické obce, ale co naplat, následující čísla jsou také zde a každý ať si je dobře přečte.

„Naše Karlova univerzita honosící se věkem je v hodnoceném pořadí světových univerzit na 229. místě a v Česku slavně ČVUT na 394. místě.“

Vážení kolegové, vážení čtenáři, veškeré problémy, které se nám zdají gigantické, jsou nakonec v duchu tradic nicotné a právě čas, ve kterém se vám toto číslo dostává do rukou, je toho důkazem. Vánoce jsou pro věřící i ty ostatní právě tím, co staví veškeré problémy do pozadí a alespoň na čas nás všechny zklidní a obdaří pohodou a tolerantností.

Přeji vám, vážení čtenáři a kolegové, pohodové prožití Vánoc a úspěšný rok 2010.

Ing. Rudolf Jung,
předseda Okresní hospodářské komory Most

JO-JO

Jedna otázka – jedna odpověď

Dnešní otázku jsme položili poslanci Vítězslavu Jandáčkovi, členovi Výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu Poslanecké sněmovny ČR.

Pane poslanče, řemesla, respektive jejich úpadek v Čechách, se dostaly do témat diskusí nejen v oblasti obecného vzdělávání, ale také v oblasti podnikatelského prostředí. Naši podnikatelé si stěžují stále více na nedostatek řemeslníků, na neochotu vůbec se řemeslu věnovat a mnohdy i „rukama“ pracovat. Naše učiliště se stala z nepochopitelných důvodů středními školami s ambicemi co nejvíce učebních oborů opatřit maturitní zkouškou a pokud možno ne státní. Jak tento problém vidíte vy, jednak jako poslanec, ale také jako „normální“ občan?

„Souhlasím s názorem, že se naše učňovské školství dostalo za poslední léta do nedobrého stavu. Odpověď na otázku, proč tomu tak je, respektive hledání příčin a hlavně cest, jak tuto situaci napravit, není však tak jednoduchá, jak by se možná na první pohled zdálo.“

Trend, díky němuž se stalo, že máme čím dál tím víc průměrně vzdělaných maturantů, ale čím dál méně kvalifikovaných a zručných řemeslníků, má totiž hned několik kořenů. Za prvé je třeba si vzpomenout na dobu, kdy téměř u každé větší továrny existovalo odborné učiliště. Dnešní podniky tuto povinnost nemají a jejich ředitelé, kteří tak často volají po kvalifikovaných pracovních silách, si své mladé dělníky vychovat neumějí.

(pokračování na straně 4.)

Řemesla a vánoční čas v Krušných horách, Vánoční přání OHK Most 2
 Editorial, JoJo 3
 Obsah, Číslo bez komentáře 4
 Řemeslo má zlaté dno 5
 Dobrý řemeslník a živnostník – Homo sapiens rariusculus 6 a 8
 Družstva a řemesla – a co dál 9
 KOMORA s. r. o. – Slovníček tak trochu jinak 10 a 11
 Není zedník jako zedník... 12 a 13
 Výuka uměleckého truhlářství a řezbářství v Krušnohoří 14
 Anketa 15 až 16
 Kde je ten zakopaný pes 17
 Téma „TEMA“ podle Hofmanna – Služby a podnikání v oboru služeb 19
 Prázdniny s fotoaparátem 20
 Česko-saská spolupráce 20 a 21
 Jak získat kvalitního vyučence? 22

Celé znění časopisu a něco navíc najdete na www.komora.cz/ohk/most/default.aspx v sekci e-TEMA.

Číslo bez komentáře

– Česká firma stráví zpracováním daní a odvodů ročně 613 hodin a je na 171. místě ve světě. V Evropě je za námi pouze Bulharsko a ze 183 zemí světa jsme na 13. místě od konce.

– V roce 2004 byl součet ročních platů uvolněných úředníků a uvolněných krajských zastupitelů 1,4 miliardy korun. V loňském roce to bylo již více jak 2,1 miliardy korun. V roce 2004 bylo ve

všech krajích dohromady 104 placených politiků. Nyní je jich již 143, tedy o 39 navíc. Souhrn platů v roce 2004 činil 67 milionů korun, ale teď je to téměř dvojnásobek, a to přes 120 milionů korun.

– Od 1. prosince Rusko zvýší clo na vývoz ropy o 17 % na zhruba 4600 korun za tunu

– Do čtvrtého ročníku soutěže Firma roku a Živnostník roku se letos přihlásilo 3636 účastníků, což je o 82 % více než v prvním roce konání.

– Dluhy českých domácností během října vzrostly na celkově 966,5 miliardy korun.

– Koncem listopadu stát sečetl svůj schodek v hospodaření na rekordních 170 miliard korun.

JO-JO

Jedna otázka – jedna odpověď

(pokračování ze str. 3)

Stát problém ponechal živelnému vývoji bez toho, aby na jeho řešení případně přispěl.

Pokud jde o tradiční rukodělná řemesla, je situace podobná. Který střední podnikatel například ve službách má vedle dělníků také "tovaryše" nebo dokonce učně?

Já vím, časy c. k. Rakouska-Uherska jsou pryč a od první republiky nás také dělí bezmála století, ale doba je prostě jiná a dnes už něco kdysi tak samozřejmého snad není ani legislativně možné.

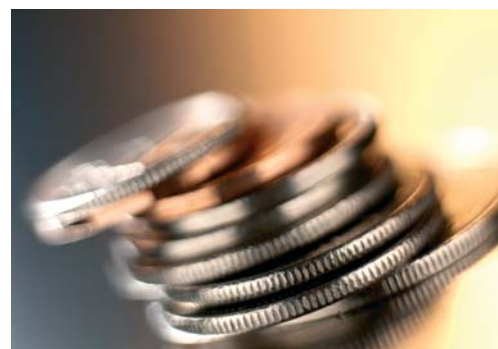
Za třetí v souvislosti s celoevropskou podporou snah, aby bylo co nejvíce mladých lidí

s dokončeným středoškolským vzděláním, za něž se bohužel výuční list nepovažuje, je u nás dnes velký převis nabídky nad poptávkou a mnoho rodičů i jejich dětí ve věku ukončení základní školní docházky dávají spíše z prestižních důvodů přednost studiu na střední škole před učilištěm.

A tak bych mohl pokračovat.

V řadě krajů, které jsou ze zákona za školství zodpovědné, si dnes tuto situaci uvědomují a hledají cesty. Některé podniky vypisují pro žáky, kteří se rozhodnou jít cestou vyučení, motivační stipendia. Jinde se v rámci optimalizace začínají rušit nadbytečné střední školy, pokud zájem o studium na nich klesá. Jenže dokud bude tendence podceňovat řemeslo jako povolání, které už nemá dřívější "zlaté dno", sotva se pohneme z místa."

Vítězslav Jandák

TEMA

technika | ekonomika | marketing | aktualita

vydává: Okresní hospodářská komora Most
 Víšňová 666, 434 01 Most, tel.: 476 206 517,
 email: imp@ohk-most.cz, www.ohk-most.cz

vedoucí redakce: Mgr. Iva Čerňanská
 redakční rada: předseda Ing. Roman Víktoř
 členové: Ing. Martin Hauptvogel,
 Pavel Matějka, Mgr. Iva Čerňanská,
 Lucie Bartoš, Lenka Povářová

sazba a tisk: Reklamní agentura Daniel s. r. o., čtvrtletník
 náklad: 2500 výtisků, povolení MK ČR E 16676

Distribuci zajišťuje Mediaservis s. r. o. Případné reklamace uplatňujte na telefonním čísle: 724 553 119.
 neoznačené fotografie: archiv OHK Most

Řemeslo má zlaté dno

Bývaly časy, říkejme jim třeba staré dobré, kdy pořekadlo o tom, že řemeslo má zlaté dno, plativalo beze zbytku a nikdo o jeho pravdivosti neměl důvod pochybovat. Řemeslníci měli svoji čest, za kvalitu výrobku ručili vlastním dobrým jménem a za perfektně vykonanou práci dostali spravedlivou a zaslouženou odměnu. Ty časy však, zdá se, odválly víchry společenských změn. V naší zemi, jež je součástí globalizovaného světa, se už patrně vyznávají jiné hodnoty.

Dnes se málokterý žák hodlá o platnosti této lidové moudrosti přesvědčit na vlastní kůži, přesněji řečeno – na vlastní ruce. V naší společnosti totiž čím dál víc vládne mýtus maturity. Mladí lidé jsou přesvědčováni o tom, že bez maturity nejsou ničím, maturita že otvírá dveře do světa... Na to ale samozřejmě slyší především jejich rodiče; v maturitě patrně spatřují jakousi, ovšemže falešnou, jistotu. Co může maturita zaručit? Pro toho, kdo chce dál pokračovat ve studiu na vysoké škole, je bezpochyby tato „zkouška dospělosti“ nezbytností, ale v mnoha případech maturita otvírá pouze dveře na úřad práce, kde maturanti, kterých je na trhu práce přebytek, marně stojí ve frontě ve snaze získat zaměstnání. Možná jednou dospějeme do stavu, kdy všichni budou mít maturitu, protože se to sluší a patří, protože je to jakási společenská nutnost, ale nebude nikdo, kdo by dokázal cokoli vyrobit. Nelákají však žáky ke studiu na střední škole spíše jen vzcná označení některých studijních oborů, dokáží si představit, co se za názvy skrývá a jaké uplatnění (a zda vůbec nějaké) pak absolvent takového oboru najde? Střední školy bojují o svou existenci, proto leckdy přijmou i takové uchazeče, jimž by lépe vyhovovaly učební obory, protože více než studijních předpokladů mají manuální zručnosti, technického nadání, pečlivosti... A mnozí rodiče nejsou ochotni přiznat si skutečné schopnosti svých ratolestí. Stydí se snad za to, že by mladí pracovali rukama? Jejich potomci se tak raději čtyři roky trápí na střední škole, kde postupují z ročníku do ročníku s „odřenými ušima“, a pak zůstávají v evidenci úřadu práce. Na řemeslo jde většinou jen ten, kdo se nedostal na střední školu, byť někdy i dost pochybné úrovně, jejíž absolventi poté pracují třeba jako skladníci či prodejci, ovšem pod rádobou honosnými názvy „logistic asistent“ a „sales manager“. Řemeslnická povolání jsou většinou společností považována za podřadná, došlo k degradaci výučního listu. Je to bohužel výsledek špatného postoje společnosti k tvorbě hodnot. Vlivem reklamy a další mediální masáže pak mladá generace získává klamný dojem, že jediná zaměstnání, která vedou k bohatství a úspěchu, jsou různé manažerské a asistentské posty, v nichž si lze na živobytí vydělat bez fyzické námahy. Kvalifikovaných řemeslníků ubývá, náhrada za

ně není. Řemeslo se pomalu stává nedostupným zbožím. Řemeslná práce začíná být drahá, dobrého řemeslníka aby pohledal...

A co s maturanty, když s nedostatečnou praxí jsou v řemesle nevyužitelní? Spisovatel Ludvík Vaculík v jednom ze svých fejetonů uveřejněných v roce 2003 v Lidových novinách píše: „Zlatým věkem práce byla doba řemesel a rolnictví. I když člověk musel řemeslo nastoupit z nouze nebo z vůle rodičů, obsahovalo možnost veliké svobody, když si řemeslník odemkl řemeslo klíčem mistrné dovednosti, octl se v dílně tvorby, fantazie, vynálezů, umění. Řemeslo je most k umění.“ Kéž by si tohle uvědomili rodiče žáků vycházejících ze základních škol a bez ohledu na předsudky a na veřejné mínění, že maturita je společenská nezbytnost, měli odvahu nechat své děti vyučit řemeslu. Vždyť ten, kdo se vyučí, získá výuční list a pak si ještě dodělá maturitu, bude mít výhodu nad tím, kdo bude mít jenom maturitu – uživí ho právě řemeslo. Není žádný důvod řemeslo podceňovat nebo na něj

pohlížet svrchu a s pohrdáním – i v této oblasti dnes polovinu činností totiž představuje práce hlavou s počítači, řízenou technikou a náročnými technologiemi podle komplikované dokumentace s řadou složitých norem.

Učňovské školství se z bohaté princezny změnilo v uplynulém dvacetiletí v chudíčkou popelku. Snad se ale i jemu začíná blýskat na lepší časy. Firmy už se ve snaze získat uchazeče do učebních oborů začínají předhánět s nabídkami různých výhod a pozorností, rozdávají například mobilní telefony a notebooky. Pro výchovné poradce ze základních škol pořádají exkurze, aby ti mohli s patřičnou sugestivností své žáky přesvědčovat, a slibují, že úspěšným absolventům zajistí práci, což je v dnešní době jako výhra v loterii.

Řemeslo opět začíná získávat svou cenu a i v Čechách snad konečně znovu začne platit, že má zlaté dno.

Mgr. Jaroslava Boudová, vedoucí odboru školství, kultury a sportu Magistrátu města Mostu

inzerce

Váš dodavatel
vodárenských služeb

**BEZ VODY
VÁM BUDE
K NIČEMU!**

**Nenechte se zaskočit
případnou odstávkou vody!**

Spolehněte se na včasné informace
zdarma přímo do vašeho mobilu.

Zaregistrujte se na www.voda-info.cz nebo zašlete
SMS ve tvaru VEOLIA na číslo 720 001 112.

Zavoláme Vám a Vaši registraci vyřídíme společně.

Cena SMS dle Vašeho tarifu.
Provozovatelem systému je ComGate, a. s.

Dobry řemeslník a živnostník – „Homo sapiens rariusculus (vzácný)“

Motto :

Na kvalitního řemeslníka si počkáte nejméně půl roku. Stavby se zdržují, řada podniků nemůže realizovat zakázky. Nejsou lidé. Nedostatek dobrých řemeslných pracovníků prakticky ve všech oborech je však jenom část mnohovrstevnatého problému: mezinárodní podnikatelské společnosti drtí malé řemeslníky, práce načerno hrozí sociálním výbuchem.

Se žádostí o rozhovor na téma řemesel jsme se tentokrát obrátili na člověka nanejvýše povoláního, a to viceprezidenta HK ČR Františka Holce, v hospodářské komoře gestora oborů stavebnictví, technických řemesel a technických zařízení a OSVČ. Také prezidenta „Svazu podnikatelů v oboru technických zařízení“, prezidenta „Svazu drobných, malých a středních zaměstnavatelů v oboru stavebnictví“ a viceprezidenta „Unie zaměstnavatelských svazů gesce stavebnictví“.

Redakce: O tom, že chybí lidé - řemeslníci pro stavebnictví, dopravu apod. se mluví dlouho, nicméně kdy začal být ten problém cítit nejvíce? Odkdy to pociťujete?

Holec: Jedná se o problém, který si naše republika zapříčinila sama, a to asi před 15 lety, kdy začala kampaň – všichni mladí lidé by měli mít maturitu – a pracovat rukama byla ostuda. Evropa (bývalá patnáctka) se potýká se stejným problémem nedostatku řemeslníků, ale tam je to z jiného důvodu. Třetí generace přistěhovalců nechce rukama pracovat a využívá sociálních záchytných programů. Na neuspokojivý vývoj počtu kvalifikovaných pracovníků sil a problémy s nedeklarovanou prací samostatně výdělečně činných osob pravidelně upozorňujeme na mezinárodních konferencích v oblasti technických zařízení již od roku 2001.

Redakce: Jaké profese nejvíce chybí?

Holec: Jedním z oborů, kde bijí na poplach nejsilněji, je stavebnictví. Tam se uplatňuje mnoho řemesel – zedníci, tesaři, obkladači, elektrikáři, pokrývači, klempíři, instalatéři, izolatéři... V něm se nedostává minimálně padesát tisíc pracovníků sil. Pro uspokojení potřeb stavebního průmyslu je nutné, aby se ve všech učilištích připravovalo třicet tisíc učňů ve stavebních oborech. Ve skutečnosti jich je necelá třetina, možná i méně.

Dalším problémovým oborem je strojírenství, a přitom se tento obor výrazně změnil. Dnes v továrnách je úplně jiné (velmi příjemné) prostředí než v minulosti, některé provozy jsou klimatizovány a v naprosté čistotě.

Redakce: Dá se to nějak rozlišovat i podle regionů, že by tu chyběli tesaři a tam zedníci, anebo je to všude stejné?

Holec: Situace na stavbách je v celé republice stejná, a to z důvodu, že zbylí řemeslníci migrují po celé zemi. Tam, kde se staví větší stavby, je situace na malých zakázkách katastrofální, a pak si na kvalitního řemeslníka počkáte nejméně půl roku. Stavby se zdržují, řada podniků nemůže realizovat dokončení zakázky a následuje penalizace.

Redakce: Kolik lidí chybí na trhu podle vašich odhadů obecně?

Holec: Podle mých odhadů to je minimálně 250-300 tisíc. Oficiální údaje o chybějících kapacitách dělníků a řemeslníků na českém trhu neexistují. Práci státních agentur supluje živnostenská společnost, profesní sdružení řemeslníků a podnikatelské svazy.

Redakce: Jaké to znamená ztráty pro ekonomiku? Dá se to vyčíslit?

Holec: Bohužel vyčíslit nedá. Ale průmyslovou výrobu a stavebnictví to rozhodně brzdí a navíc práce je nekvalitní.

Redakce: A dá se odhadnout, kolik procent HDP například dělají tito „malí“ řemeslníci?

Holec: Přesnou evidenci si vede ČSÚ, čísla se budou pohybovat kolem 55-60 %. Tato čísla jsou ale hodně zavádějící, protože velké firmy někdy ve výkazech neuvádějí přesně výše subdodávek a především OSVČ zase se hodnotí pouze odhadem, protože je statistický úřad nesleduje a hodně vykonávané práce dělají na černo a to je největší past pro samostatné řemeslníky tzv. nedeklarovaná činnost.

Náš Svaz drobných, malých a středních zaměstnavatelů v oboru stavebnictví ČR byl zapojen do evropského projektu na zapojení MSP do sociálního dialogu, a při této příležitosti jsme se dozvěděli z publikace Evropské konfederace stavebníků z loňského roku, že se odhaduje objem tzv. nedeklarované ekonomiky (starší výraz zní šedá ekonomika) na 7 % až 16 % hrubého domácího produktu EU, což představuje 7 % - 19 % celkové řádné zaměstnanosti. Česká republika se svým „melouchařením“ spíše zdvihá zmíněný statistický průměr. Netýká se to jenom stavebnictví, ale všech řemeslnických oborů. V čem je nebezpečná? Neohlášená práce konkurenčně znevýhodňuje firmy, které fungují podle zákonů. Tedy odvádějí daně a platí zdravotní a sociální pojištění. Rovněž kazí trh. Neohlášená práce ve stavebnictví je zapříčiněna nedostatkem pracovníků sil, vázanými pracovními povoleními, ale také nadměrnými odvody na sociálním pojištění a daních. Ovšem viníci jsou vždy dva – ten, kdo práci načerno vykonává, ale také zadavatel. Velmi často chce klient po staviteli, aby provedl práci a nevykázal jí – tím se vyhne placení DPH. Každý z nás nechť si položí ruku na srdce: kolikrát zaplatil například za vymalování pokoje nebo za výměnu pneumatik na ruku, bez faktury? Takový klient si však neuvědomuje, že poškozuje sám sebe, protože sotva se pak dovolá například reklamace. Ale hlavně poškozuje poctivé řemeslníky. Panuje mylný názor, že mají přehnané ceny. Oni však přitom pouze podnikají podle pravidel. Práce načerno se však nakonec obrátí proti nepoctivým řemeslníkům, ale i proti klientovi a tikající sociální bomba vybuchne. Nepoctivý řemeslník, který byl zvyklý dělat bez faktury za hotové, odchází do penze a zjišťuje, že má kriticky malý důchod, nebo rovnou žádný! Protože celá léta neplatil. Jejich počet odhaduji v řádu statisíců. Hrozí, že budou rozšiřovat řady bezdomovců, jelikož nebudou mít ani na nájem. Neohlášená práce tak přímo ohrožuje schopnost sociálního zabezpečení státu. Tím se vytváří nerovná situace, protože veškeré financování sociálního systému potom dopadne i na ty poctivé, těm se zvýší daně, aby stát se mohl starat o bezdomovce. Nejhorší na tom je, že to budou platit i poctiví řemeslníci, které to už poškodilo, protože měli za konkurenta osobu, která prováděla práci na černo.

Redakce: V současné době začínají odcházet cizinci do zemí, kde mají vyšší výdělků, tedy ti, kteří nějaký čas mezeru na trhu u českých pracovníků vyplňovali, co to bude znamenat pro ekonomiku?

Může to znamenat zpomalení? Jaké jsou hrozby pro ekonomiku?

Holec: Znamenat to pro naše firmy bude hodně, neb títo pracovníci se u našich firem zapracovali na nových technologiích, naučili se nové dovednosti, např. svářet, a získali evropský svářečský průkaz. Jejich zvyšování kvalifikace hradili naši podnikatelé a byli přesvědčeni, že se jim to vrátí. Dnes budou muset začínat znovu s novými lidmi. Nicméně i v této oblasti již začal posun a ve Vietnamu se dnes učí noví pracovníci pro naši republiku na profese, které jsou u nás potřeba. Bohužel však i v tomto případě není stoprocentní spokojenost, protože vyškolení adepti se sice do naší země dostanou a nastoupí do firem, ale po čase se ztratí a ve firmách nepracují. Jsou na tržištích nebo v obchodech.

Readkce: Čím si vysvětlujete nedostatek řemeslníků těchto pracovníků v ČR?

Holec: Kromě toho, co jsem zmínil již na začátku, další jeho příčinou je demografický vývoj, rodí se méně dětí a méně dětí znamená méně absolventů. Počet absolventů odborných učilišť je již teď nízký a dále klesá. Je to způsobeno zejména malou prestiží řemeslných profesí. Mimo jiné i s ohledem na jejich málo lukrativní finanční ocenění a výraznou preferenci středoškolského studia, především gymnázií u mladé generace.

Hospodářská komora ČR (dále jen HK ČR) vidí jako jednu z dalších příčin přechod středních odborných učilišť z kompetence ministerstva hospodářství do gesce ministerstva školství. Ministerstvo školství zvolilo na konci devadesátých let podle názoru HK ČR chybnou strategii. Podle ministerstva mělo získat devadesát procent mladých lidí středoškolské vzdělání s maturitou, především na školách s humanitním zaměřením. Předpokládalo se, že v osmnácti letech skončí jakási všeobecná příprava a ti, kteří nebudou pokračovat ve studiu na vysoké škole, se budou učit ve zkrácených formách učebních oborů. Podle HK ČR však tato koncepce vedla ke kritickému nedostatku vyučených řemeslníků. Dalším důvodem je myšlení rodičů „devěťáků“. Pro ně je mnohem atraktivnější soukromé gymnázium a vidina dobře placené práce manažera. Soukromé školy dostávají stejné dotace na žáka jako státní školy. Jejich logickým zájmem je tedy mít co největší počet studentů v ročníku. Při záporném demografickém vývoji a nízkém počtu dětí nabídka škol převyšuje poptávku, a tak se dostat kamkoli, „jen ne na učňák“, je snadné. Typický čtyřkař se potom na studiu trápí, přitom by mohl být vynikajícím řemeslníkem a ve zvoleném oboru by se dobře realizoval.

Readkce: Vidíte nějaké východisko?

Holec: Východisko z nastalé situace v odborném technickém vzdělávání vidí HK ČR v návratu učilišť pod ministerstvo průmyslu a obchodu. Podporuje duální systém, kdy se na přípravě technických pra-

covníků podílejí i malé a střední firmy. Zřizovatelé středních odborných učilišť – kraje – na svoji úlohu nestačí. I když se mnohé velmi snaží. Motivují uchazeče různými stipendii, ale stále to nepřináší kýžený efekt. Velké stabilní podniky by se měly více podílet na organizaci škol – příkladem se stala firma Metrostav. Třeba ve stavebnictví by neměl být problém nabídnout učňům – absolventům po nějaké době bydlení. Pro to, aby se menší podniky mohly zapojit do přípravy učňů (zrovna tak, jak je to i v zemích na západ od nás), bude nutné založit fondy, do kterých musí přispívat všichni zaměstnanci i podnikatelé, kteří v oboru pracují. Tyto fondy by pak také měly zabezpečovat i další vzdělávání řemeslníků a rekvalifikace. Tento systém běží již v některých zemích EU, nejlépe pak ve Francii.

Jako další východisko vidí HK ČR, že tu pomůže nový zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání, který má pomoci vzdělávat lidi s maturitou pro nezbytně nutné profese. Stát s tímto problémem musí také počítat – měl by zřídit fond na další vzdělávání zaměstnanců, protože malí podnikatelé to neuplatní.

Kraje a Praha by si měly také uvědomit, že je navýsost nerozumné likvidovat vybavené učňovské školy teď, když nejsou učňové – až budou později potřeba, nebudou na to finance. Pro tyto školy se nabízí jedinečné uplatnění právě při naplňování zákona č. 179/2006 Sb. a jejich internáty na možnost ubytování jejich absolventů nebo vyučenců, než se postaví na vlastní nohy.

Nová technika a technologie v naší zemi předběhla řemesla. Řemeslníci se nechťejí dále vzdělávat, a snižuje se tak úroveň řemeslné práce.

Redakce: Může to do budoucna třeba znamenat „konec řemesel v Čechách“?

Holec: Řemesla v Čechách nikdy neskončí a já jsem přesvědčen o nezbytnosti řemesel a řemeslníků v budoucnu. Ptali jsme se v Anglii, jak tento problém řešili – řekli nám, že ho vyřešil až trh: obrat nastane ve chvíli, kdy instalatér začne vydělávat víc než právník.

Jak je vidět, ať se výrobci snaží jak chtějí, aby jejich výrobek už nemusel nikdo odborně montovat, tak se jim to nedaří, viz výrobky ze stavebních marketech. V poslední době se na HK ČR obrátili zástupci hobby marketů, abychom jim předali seznamy dobrých řemeslníků, chtějí je mít na prodejně, aby jejich služby mohli nabízet svým zákazníkům a tímto opatřením chtějí maximálně snížit reklamace z neodborné nebo svépomocné montáže.

Redakce: Máte pocit, že když už seženete řemeslníka, pracovníka, že se snižuje kvalita jeho práce, když má v zásobě hodně zakázek?

Holec: Když se ptáte na kvalitu práce, musím konstatovat, že rychle se rozvíjející technologie a nové výrobky požadují neustálé doplňování kvalifikace a seznamování se na odborných školeních s novou technikou, což mnoho řemeslníků

nedělá, neb z dřívějšíka jim stačilo vyučení. Absolventi odborných škol vycházejí málo připraveni pro jejich působení ve firmách a velká většina už není ochotna se dále vzdělávat. Jaký to má důsledek?“ Dodavatelé technologií například zjišťují, že jejich zařízení montuje kdekdo, protože nejsou odborníci. Podle průzkumů se celá třetina dodaných výrobků zničí během montáže, dalších třicet procent technologií je poškozeno a je nutné je opravit. Zbytek je osazen správně. Proto se snažíme apelovat na výrobce a dodavatele technologií, aby své výrobky neprodávali kdekomu, ale jenom řemeslníkům, kteří od nich mají školení. Zastaralé osnovy na učilištích, příliš teorie na úkor praxe, ale především absence dalšího vzdělávání jsou příčinami nedostatečné odbornosti řemeslníků. Například v Německu stráví každý řemeslník každoročně v průměru deset víkendů na různých školeních. Ta jsou hrazena z tzv. paritních fondů, do kterých vkládají prostředky jak zaměstnavatelé, tak sami zaměstnanci. V zemích EU je to běžná praxe už od padesátých let, u nás bohužel narážíme o nezájem ze strany politiků zavést podobný systém. Řemeslníci tvrdí, že jsou natolik vytížení, že nemají na školu čas. Tím se však dostávají do pastí, protože neumějí, a tím se jejich čas na zhotovení zakázky neúměrně prodlužuje a ještě musí řešit reklamace svojí práce a s tím mají větší náklady.

Dobrý řemeslník nebude snižovat kvalitu své práce s narůstajícím množstvím práce, protože profesionální čest tu nedovolí.

Bohužel takových řemeslníků není většina, ale Hospodářská komora ČR se snaží prostřednictvím Etického kodexu člena HK ČR změnit tento stav včetně myšlení podnikatelů. Zákazník by měl mít lepší orientaci na trhu tím, že když firma bude označena logem HK ČR, bude vědět, že je to záruka serióznosti firmy a v případě, že se dílo nezdaří, má možnost si stěžovat na HK ČR a ta by měla zajistit vyřešení případu. Obdobnou značku kvality má Svaz podnikatelů v oboru technických zařízení ČR již od roku 1995 a za tu dobu byla tato Značka kvality SPTZ v oboru instalatér odebrána jednomu řemeslníkovi a zakázku dokončil jiný řemeslník zdarma.

Redakce: Řekl jste, že řemeslník nemá čas. Jak by se mu dalo pomoci, aby neztrácel tolik času v lavičce?

Holec: Například normy. Řemeslníci všech oborů jsou neustále zavalováni novými a novými normami z Evropské unie. Jejich počet roste spolu s narůstajícím počtem evropských směrnic. Důležité jsou především normy, které se týkají výrobků a s nimi souvisejících činností.

Pro podnikatele jsou zásadní, protože ovlivňují jejich schopnost uspět na otevřeném evropském trhu zejména ve službách. Proto HK ČR usiluje o lepší zpřístupnění norem a hlavně levnější normy. To se již podařilo a již fungují normy on-line. To ale je pro řemeslníka ještě málo, tak je potřeba udělat rešerše norem a ty vydat v Příručce správně

praxe, která by měla být na kontaktních místech HK ČR za cenu služby. Příručky správné praxe musí nejen pro řemeslníky, ale pro všechny podnikatele zajišťovat profesní společenstva – cechy. Příručky budou obsahovat jak povinné podmínky podnikání v daném oboru, tak i rešerše norem, pravidla praxe a nejnovější technologické, výrobní a procesní postupy.

Redakce: Co byste řekl závěrem?

Holec: Nejde jen o to, že neseženeme včas dobrého instalatéra. Bez kvalifikovaných pracovních sil hrozí, že Česká republika ztratí svůj výrazně exportní ráz, založený na inovačním potenciálu. Zbytky kvalifikovaných pracovníků navíc přetahují vyššími platy nejruznější montovny ke svým pášům. Přitom malé a střední podniky spolu se soukromými řemeslníky vytvářejí podle odhadů HK ČR (jak jsem uvedl výše) až šedesát procent HDP. (Zatímco tzv. montovny generují nesrovnatelně menší objem HDP: kompletují dovážené komponenty. Stejně tak nadnárodní stavební společnosti.) Recept na operativní „zalepení díry“ kontingenty dělníků ze zahraničí vydáním čtyř set tisíc zelených karet nepovažují oslovení experti z dlouhodobého hlediska za dobré řešení. Jak jsem se dověděl jako účastník projektu na zapojení MSP do sociálního dialogu, dobře pracovat prý bude pouze první generace příchodících cizinců. Jejich potomci podobně jako domácí mládež dají přednost školám s maturitou. Potom nezískají práci a hrozí opakování bouří z pařížských předměstí. Nebo bude následovat opačný scénář? Francie se nakonec sama ze své situace poučila. Firmy společně se státem investovaly velké prostředky do technického vzdělávání. Do učebních oborů dnes odchází potřebný počet patnáctiletých, a tak se v zemi podařilo odvrátit kolaps průmyslu a řemesel. Filozofii „maturita pro všechny“ Francie opustila před deseti lety.

Měli bychom se poučit ze zkušeností jiných států EU – které již podobné problémy řešily před lety. Jedním z osvědčených postupů je investice do dalšího celoživotního vzdělávání. Co budou špičkovým manažerů, ředitelům, obchodníkům a dalším „bílým límečkům“ platné vysoké posty a tituly, když nebude nikdo, když jim poteče v bytě voda, nebo se porouchá např. plynový kotel, kdo by jim to odborně opravil.

Je také třeba více popularizovat a medializovat studium na odborných a učňovských školách - vzorem může být již zmíněná Francie, kde se v TV prezentují různé podniky i soukromníci a nabízejí využití různých řemesel a výhody především pro mladé řemeslníky. Větší důraz by měl být také kladen na odborné soutěže a jejich propagaci.

Jako již osvědčené a prospěšné mohou být uvedeny náborové výstavy např. Schola Pragensis nebo akce Řemeslo žije, obě pořádá Magistrát hlavního města Prahy.

Za zmínku stojí také již tradiční, letos 12 let, slavnostní předávání Osvědčení HK ČR nejlepším absolventům maturitních a závěrečných zkoušek, které vybírají a navrhuje odborníci HK ČR, kteří se přímo těchto zkoušek účastní.

Dalšími akcemi, které podporují a propagují rozvoj odborného a učňovského školství jsou CzechSkills, EuroSkills a WorldSkills.

EuroSkills podporuje na celoevropské úrovni v soutěži mladých řemeslníků do 25 let kvalitu, lepší služby, efektivitu a inovace v řemeslech a odborném školství. Cílem je motivovat mladé lidi, aby absolvovali odborné vzdělání a následně s ním vstupovali na trh práce. První ročník EuroSkills se uskutečnil v loňském roce v nizozemském Rotterdamu, kde ČR získala bronzové medaile. Soutěž se koná každé dva roky a v mezidobí probíhá celosvětová soutěž WorldSkills.

Stejně jako EuroSkills jsou aktivity Národního centra CzechSkills při HK ČR zaměřeny na podporu odborných dovedností, zvyšování jejich prestiže a v neposlední řadě kvality, která je klíčová pro konkurenceschopnost ČR.

V současné době je situace v zajišťování vyučování téměř uspokojivá. V důsledku demografického poklesu dětí se snižují stavy v SŠ a SOU a učitelů je zdánlivě dost, ovšem včetně důchodců. Mladí lidé se na „učitelování“ moc nehrnou kvůli nízkým financím. Situace v praktickém vyučování je dlouhodobě špatná. Staří „páni mistři“ odešli většinou do důchodu a mladí nemají zájem. Aktivnější SŠ a SOU si ale již nacházejí místa pro praxi svých žáků v nově vzniklých podnicích, ale i u soukromníků.

Snaha některých odborných škol situaci řešit je velice chvályhodná, HK ČR to oceňuje, ale neřeší to základní problémy celonárodně všech odborných škol, počty žáků, učitele. Tyto problémy by mohly vyřešit paritní fondy.

Věřím, že naši politici se alespoň někdy nad materiály, které jim posíláme z Hospodářské komory ČR, zamyslí a nejen zamyslí, ale i zapracují do svých programových cílů a po jejich naplnění nebude nouze o dobrého řemeslníka.

Děkujeme za rozhovor. Redakce.

inzerce

UNIVERZITA J. E. PURKYNĚ V ÚSTÍ NAD LABEM

Na UJEP již studuje rekordních 11 000 studentů.
Potenciál desetitisíců mladých lidí je atraktivní příležitostí pro investory a podnikatele v budovaném KAMPUSU UJEP.

Hoření 13, 400 96 Ústí nad Labem | tel: 475 282 111

www.ujep.cz

Družstva a řemesla - a co dál...

Výrobní družstva podnikají v české republice nepřetržitě již více než 120 let. Ve svých počátcích byla konstituována jako sdružení řemeslníků a důvodem pro sdružování byla nutnost dokázat obstát v narůstající konkurenci tovární velkovýroby.

Základními odvětvími byla výroba nábytku a dřevozpracující výroba, kovovýroba, stavebnictví, výroba strojů a nástrojů, výroba spotřebního zboží jako obuvi, oděvů, galanterie, uměleckořemeslné a lidové umělecké výrobky v oborech keramika, sklo, šperky, hračky, vánoční ozdoby, krajky, lidové kroje, košíkářské produkce a dalších a také široký rozsah poskytovaných služeb.

Jak se rozvíjelo hospodářství České republiky, vyvíjela se a přizpůsobovala se těmto podmínkám i činnost družstev. Charakteristické pro družstva vždy bylo, že dokázala reagovat na hospodářskou situaci a potřeby trhu. V období plánovaného hospodářství byla družstva, na rozdíl od státem ovládaných národních podniků, ekonomicky nezávislá. To znamená, že musela vždy mít kladné hospodářské výsledky a nemohla hospodařit se ztrátou.

I v těchto těžkých podmínkách dokázala udržet své výrobky na srovnatelné úrovni tak, že zhruba čtvrtinu své produkce vyvážela, především do zemí východního bloku a na domácím trhu svými maloobjemovými sériemi výrobků a individuální zakázkovou výrobou zpestřovala šedou státní velkosériovou produkci.

Také po roce 1990 se dokázala většina výrobních družstev přizpůsobit tržnímu hospodářství a prosadit se i v obrovské konkurenci otevřeného trhu a globalizace. Důkazem je již zmíněný export, který zůstal zachován a družstva stále vyvážejí čtvrtinu produkce, dnes však prakticky vše na vyspělé trhy, zejména Evropské unie. Jako příklad může posloužit i nábytkářská výroba, která byla nucena, díky obrovské konkurenci dovážených levných a často méně kvalitních výrobků, přejít ze sériové výroby na individuální zakázkovou a dnes je rozhodující oblastí individuální vybavování interiérů bank, restaurací, hotelů, veřejných budov i soukromých objektů.

Vraťme se však k problematice řemesel a zejména vzdělávání řemeslníků. Je jasné, že se obrovským způsobem změnila technologie výroby. I ty technicky nejnáročnější výrobky, jako například

automobily nebo elektronika, jsou ve výrobním procesu rozděleny na dílčí operace prováděné průmyslovými roboty a manipulátory a v podstatě nekvalifikovanými „pracovními silami“, zaučenými na jednu operaci. Naše země se díky nedomyšlenému lákání a podpoře zahraničních investorů stala montovnou s levnou pracovní silou, a nebylo proto třeba vychovávat kvalifikované řemeslníky.

Z makroekonomického hlediska se nic v podstatě neděje, díky stálému rozšiřování EU na východ, pokud potřebujeme řemeslníky, například ve stavebnictví, tak je prostě dovezeme z Polska, Slovenska nebo Ukrajiny a výhodou je i to, že když potřeba pomine nebo poklesne, jako nyní v recesi, tak je prostě pošleme domů. Z dlouhodobého pohledu je to však krátkozraká politika.

Každá země by měla být v základních odvětvích soběstačná, v globalizovaném trhu tato potřeba není tak patrná, vyplývá však napovrch v kritických situacích. Stejně soběstačná by měla být v produkci a potřebné kvalifikační struktura vzdělaných pracovníků. Bohužel v posledních 20 letech je vytvářen sdělovacími prostředky přezíravý pohled na řemeslné a technické obory a preferovány jsou hlavně humanitní obory vzdělávání. Nejsmutnější na tom je, že tento postoj dlouho zastávalo právě ministerstvo školství.

Ať budeme minulému režimu zazlívat cokoli, musíme přiznat, že vzdělávání dělníků a učňovské školství fungovalo perfektně a ve výrobě z něj žijeme prakticky dosud. Úpadek učňovského školství mohu dokumentovat právě na podmínkách výrob-

ního družstevnictví. Ještě v roce 1990 jsme měli ve svých učňovských zařízeních 9 000 učňů, dnes jich máme 30 a příští rok nebudeme mít žádného. Příčina je jednoduchá. Výuka je drahá a vynaložené prostředky se nemohou vrátit, protože si nemůžete nezletilé žáky smluvně zavázat k setrvání ve firmě. V tvrdé konkurenci, kde bojujete o přežití nízkými cenami a výrobními náklady, musíte odbourat vše, co vám je zvyšuje. Pokud pracovníky potřebujete, tak vám je zprostředkovatelské agentury seženou nebo dovezou. Jak jsem ale zmínil, tato situace nebude trvalá, jakmile se zvýší ekonomická úroveň zemí, které jsou pro nás zdrojem těchto pracovníků, může dojít k tomu, že nám nebude mít kdo opravit elektroinstalaci, plyn, nebo vodovod, nebo že se výrobní linka zastaví, protože nebudeme mít údržbaře nebo nástrojaře na její zprovoznění.

Světlem na konci tunelu v oblasti odborného vzdělávání je poněkud vstřícnější přístup posledních dvou vlád k odbornému školství, jak se dnes říká učňovskému, a k technickým oborům od středních po vysoké školy, kde jsme také zaznamenali výrazný pokles absolventů. Co je však nejvíce potěšitelné, že se v Praze, jako průmyslové základně republiky, v letošním roce prvně projevil zvyšující zájem o řemeslné obory a odborné vzdělávání. Je paradoxem, že příčinou je právě hospodářské recese, ve které rodiče absolventů základních škol procítají a zvažují, které obory mají v budoucnu pro jejich děti perspektivu k slušné obživě.

Jan Wiesner,
předseda Svazu českých a moravských výrobních družstev

Slovníček

tak trochu jinak – Tituly, tituly a zase jen tituly...

Blíží se čas vánoční a do popředí našeho zájmu se dostávají tradice, zvyklosti a české speciality. Vánoce nás spíše spojují, vytvářejí pevnější pouta, scházejí se i ti, kteří se dlouho neviděli...

Některé speciality českého prostředí však můžeme sledovat po celý rok a je otázkou, zda jsou, stejně jako vánoční, prospěšné. Za zmínku stojí česká specialita, která lidi spíše rozděluje a vztahy mezi nimi „odosobňuje“, a tou je používání všech možných titulů. Poslední dobou se z našich vztahů vytratilo oslovení „pane Nováku“, „slečno Malá“, „paní Horáková“ a nahradilo je „pane inženýre“, „slečno doktorko“, „paní magistro“ ad. Mnozí jistě namítnou, že na tom není nic špatného. Jistě, ale...

Při oslovování jsou téměř ve všech případech použitelné čtyři varianty - jménem, titulem, funkcí nebo náhradním způsobem, kterému se však vzhledem ke slavnostnímu charakteru čísla nebudeme věnovat (pozn. autor: Domnívám se, že oslovení „ty vole“, případně podobná, která zdomácněla, nejsou důstojným námětem vánočního čísla). Pojďme tedy absolvovat krátkou cestu, na jejímž konci možná bude problematika titulů a titulování jasnější.

Akademické tituly užívané v ČR:

- Bc. (bakalář) - absolvent bakalářského studijního programu mimo umělecká studia.
- BcA. (bakalář umění) - absolvent bakalářského studijního programu v oblasti umění.
- Mgr. (magistr) - absolvent humanitních, přírodovědných, právnických, bezpečnostních, farmaceutických a teologických škol.
- MgA. (magistr umění) - absolvent umělecké školy.
- ThDr. (doktor teologie) - absolvent teologické fakulty.
- ThLic. (licenciát teologie) - absolvent teologické fakulty, který složil státní rigorózní zkoušku teologie. V některých případech je spjata s vyznáním víry.
- Ing. (inženýr) - absolvent technické, lesnické, ekonomické, zemědělské a vojenské školy.
- Ing. arch. (Inženýr architekt) - absolvent vysoké školy v oblasti architektury.

- PhDr. (doktor filozofie) - absolvent v oblasti humanitních, pedagogických a společenských věd.
- PharmDr. (doktor farmacie) - absolvent v oblasti farmacie.
- RNDr. (doktor přírodních věd) - absolvent v oblasti přírodních věd.
- JUDr. (doktor obojího práva) - absolvent vysokých škol v oblasti práva.
- MDDr. (doktor zubní medicíny) - absolvent stomatologického studijního programu.
- MUDr. (doktor všeobecné medicíny) - absolvent lékařského studijního programu.
- MVDr. (doktor veterinární medicíny) - absolvent vysoké školy v oblasti veterinárního lékařství a hygieny.

Vědecko-pedagogické hodnosti:

- doc. (docent) - vědecko-pedagogická hodnost vysokoškolského pedagoga, vyšší než odborný asistent a nižší než profesor. Docentura je nutná k dosažení profesury. Jmenování docentem předchází habilitace.
- prof. (profesor) - nejvyšší vědeckopedagogická hodnost. Profesorem se stává docent po jmenování prezidentem republiky.

V Česku přetrvává zcela chybný zvyk titulovat „profesory“ i středoškolské učitele, třebaže dané hodnosti zpravidla nedosáhli.

Tituly za jmény:

- CSc. (kandidát věd) - označení vědecké hodnosti.
- DrSc. (doktor věd) - označení vědecké hodnosti.
- Ph.D. (doktor filozofie) - nově používaný titul dle zákona o vysokých školách, představuje vědeckou hodnost doktora. Titul Ph.D. odpovídá dřívějšímu titulu CSc.
- DSc. (doktor věd) - odpovídá dřívějšímu titulu DrSc. a představuje nejvyšší stupeň vědecké hodnosti. Bývá označován jako velký doktorát a odlišován tak od tzv. malého doktorátu (tj. PhDr., RNDr., JUDr. apod.).
- Th.D. (doktor teologie) - nově používaný doktorský titul dle zákona o vysokých školách. Teologický titul Th.D. je ekvivalentní titulu Ph.D.
- DiS. (diplomovaný specialista) - jeho nositeli jsou absolventi vyšších odborných škol.
- dr. h. c. (doctor honoris causa) - čestný doktor, je čestný akademický titul, který se uděluje bez studia a skládání zkoušek.
- dr. h. c. mult. - zkratka znamená, že dotyčný je držitelem více čestných doktorátů.

Tituly, které již dnes nejsou užívány, ale jejichž nositele můžeme stále potkat:

- RCDr. (doktor věd obchodních, též doktor věd ekonomických) - titul, který udělovala Vysoká

Ing. Jiří Mann, MBA

škola obchodní při ČVUT (dnes VŠE) v letech 1934 až 1953.

- RSDr. (doktor sociálně-politických věd) - titul udělovaný v Československu absolventům Vysoké školy politické ÚV KSČ v Praze a také některých dalších škol politického zaměření. Podmínkou jeho získání bylo složení rigorózní zkoušky z odborného předmětu (historie, filozofie, pedagogika, vědecký komunismus atp.), stejně jako např. u PhDr., a nebyl udělován automaticky po ukončení studia.
- PaedDr. (doktor pedagogiky) - titul udělovaný v minulosti na pedagogických fakultách na základě úspěšného složení rigorózní zkoušky a obhájení rigorózní práce. Nyní je nahrazen titulem doktor filozofie (PhDr.).
- Lic. (licenciát) - je jedním z vyšších akademických gradů, používaný od středověku v mnoha evropských zemích dodnes. Jediným uznávaným licenciátním titulem v Česku je licenciát teologie se zkratkou ThLic.
- ICDr. (doktor kanonického práva) - titul psaný před jménem, udělovaný držitelům doktorátu z církevního práva. Tento titul byl udělován od středověku, v současné době není v ČR udělován.
- Dr. (doktor) - udělovaný např. po obhájení disertace apod. Je psaný za jménem.
- akad. arch. (akademický architekt) - je v současné době nahrazen titulem MgA.
- akad. mal. (akademický malíř) - je v současné době nahrazen titulem MgA.
- akad. soch. (akademický sochař) - je v současné době nahrazen titulem MgA.

Zkratky zahraničních titulů:

- BBA (Bachelor of Business Administration) - bakalář obchodní administrativy.
- MBA (Master of Business Administration) - magistr obchodní administrativy.

- DBA (Doctor of Business Administration) - doktor obchodní administrativy.
- B.Th. (Bachelor of Theology) - bakalář teologie.
- M.Th. Master of Theology - magistr teologie.
- B.A. (Bachelor of Arts) - bakalář umění.
- M.A. (Master of Arts) - magistr umění.
- BSc. (Bachelor of Science) - bakalář věd.
- MSc. (Master of Science) - magistr věd.
- Blaw, LL.B. (Bachelor of Laws) - bakalář práv.
- Mlaw, LL.M. (Master of Laws) - magistr práv.
- Mmed. (Master of Medicine) - magistr medicíny.
- M.D. (Doctor of Medicine) - doktor medicíny.
- Dipl.-Ing. (Diplom Ingenieur) - inženýr.
- EngD. (Doctor of Engineering) - doktor technických věd.

Tituly zástupců Vatikánu:

- Apoštolský nuncius či zkráceně nuncius - reprezentant Vatikánu, který je akreditován v hostující zemi jako velvyslanec a udržuje zde oficiální styky se Svatým stolicem.
- Pronuncius - byl zaveden roku 1965. Je udělován takovým reprezentantům Vatikánu, kteří mají hodnost velvyslance, ale nejsou doyenem diplomatického sboru.
- Internuncius - odpovídá funkci vyslance (tedy diplomata druhého řádu).

Tituly v obchodním styku:

- CEO (chief executive officer) - výkonný ředitel firmy
- CIO Chief Information Officer - vedoucí útvaru IS/IT

Ostatní tituly:

- hon. (honorary) - čestný, honorární.
- H.C. (High Commissioner) - vysoký komisař.
- J.E. (jeho excellence) - titul velvyslance (česky).
- H.E. (His Excellency) - titul velvyslance (mezinárodní označení).
- EM. (emeritus) - vysloužilý. Většinou titul univerzitního profesora na penzi.

Informace o realizaci projektu s finanční spoluúčastí EU a státního rozpočtu ČR

Číslo projektu: **2.2ITP02/127**
 Název projektu: **IS pro dynamické plánování a řízení výroby**
 Celkové náklady: **3,818.399,- Kč**

Společnost **YSSEN holding s.r.o.**, IČ 48293881, se sídlem Litvínov - Záluží, Areál s.p. DHL, PSČ 435 14, realizuje investiční projekt z **Operačního programu Podnikání a inovace**, jehož hlavním cílem je dosažení kvalitativně vyššího potenciálu v oblasti rozšíření firemního informačního systému a pořízení dalších prvků ICT.

Jádrum projektu jsou investice do pořízení nových služeb v oblasti informačních technologií, především software a hardware v oblastech:

- Implementace ERP/CRM včetně konfigurace a přizpůsobení optimalizovaným procesům a organizační struktuře,
- implementace IS řešení pro podporu podnikové administrativy a řízení jakosti v oblastech správy dokumentů, archivace dat, podpora procesů podle ČSN EN ISO 9001:2009.

Projekt je prostřednictvím **Operačního programu Podnikání a inovace** financovaný **Evropským fondem pro regionální rozvoj**.

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

Informace o realizaci projektu s finanční spoluúčastí EU a státního rozpočtu ČR

Číslo projektu: **2ITP02/326**
 Název projektu: **Zkapacitnění ISPAS**
 Celkové náklady: **4,620.193,- Kč**

Společnost **PAS Procesní Automatizační Systémy s.r.o.**, IČ 402 29 319, se sídlem Most, U města Chersonu 1715, PSČ 434 01, realizuje investiční projekt z **Operačního programu Podnikání a inovace**, jehož hlavním cílem je dosažení kvalitativně vyššího potenciálu v oblasti rozšíření firemního informačního systému a pořízení dalších prvků ICT.

Jádrum projektu jsou investice do pořízení nových služeb v oblasti informačních technologií, především software a hardware v oblastech:

- Implementace ERP/CRM včetně konfigurace a přizpůsobení optimalizovaným procesům a organizační struktuře,
- implementace IS řešení pro podporu podnikové administrativy a řízení jakosti v oblastech správy dokumentů, archivace dat, podpora procesů podle ČSN EN ISO 9001:2009.

Projekt je prostřednictvím **Operačního programu Podnikání a inovace** financovaný **Evropským fondem pro regionální rozvoj**.

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

Naše střední školství si zatím na tituly nepotrpí, ale prakticky ani v učebních oborech se bez znalosti přídomků ke jménu řemeslníka neobejdeme. Je plodem zbyrokratizovaného a do své důležitosti

zahleděného školství tragikomický fakt, že například jen u vyučenců v klasických učebních, tedy nematuritních oborech, musíme vzít na vědomí že:

Není zedník jako zedník...

Není zedník jako zedník...

Žák, který si po základní škole volí obor, v kterém chce studovat, a také zaměstnavatel, jenž si chce dle předložených dokladů o vzdělání doplnit pracovní tým o nového zaměstnance, to dnes nemají vůbec jednoduché. Žák a jeho rodiče většinou dostanou fundovanou odpověď od výchovných poradců na základní škole, na informačním středisku úřadu práce, nebo přímo na střední škole, o kterou se zajímá, zaměstnavatel to má těžší. Někdy se musí rozhodnout okamžitě a nemá čas na dlouhé testování příchozího. Proto je nesmírně důležité, aby dokázal alespoň dle předloženého výučního listu, nebo jiného odpovídajícího dokladu rozpoznat, co by měl jeho budoucí zaměstnanec znát a umět. K tomu slouží kód a název oboru, který dotyčný vystudoval a je uveden na jeho dokladech.

Při výběru vhodného oboru je ale třeba znát základní třídění oborů vzdělání (Klasifikaci kmenových oborů vzdělání), už dávno neplatí, že řemeslo je možné poznat jen podle názvu. Základnímu úvodu do této problematiky si dovoluji věnovat několik následujících řádek.

Dříve platila pro některé z vás známá Jednotná klasifikace oborů vzdělání (JKOV), ale již několik let platí klasifikace nová - Klasifikace kmenových oborů vzdělání (KKOV). Od 1. 1. 2009 převzalo gesci za KKOV Ministerstvo školství a tělovýchovy ČR jako resortní klasifikaci. Správu této klasifikace zajišťuje Ústav pro informace ve vzdělávání. Z KKOV vycházejí resortní číselníky oborů vzdělání základních škol, středních škol, konzervatoří a vyšších odborných škol (číselník AKSO) a číselník studijních oborů vysokých škol (AKVO). Dále nebudu čtenáře unavovat poměrně složitou problematikou, protože nás z celé klasifikace zajímá jen malá část, informace lze získat na webové adrese UIV – www.uiv.cz, případně jiných zdrojích.

Dále se budu zabývat jen příklady, které vás do problému uvedou. Zajímat nás budou vybrané obory s důrazem na dosažené vzdělání (a z dosaženého vzdělání jen stupeň E a H, celá stupnice je v rozsahu A až V od nejnižšího po nejvyšší vzdělání). Stupeň vzdělání je v kódu oboru uveden velkým písmenem (viz následující tabulka) a pro nás zajímavé jsou stupně:

E - nižší střední odborné vzdělání
nižší střední odborné vzdělání (vzdělávací programy učilišť, odborných učilišť)

H - střední odborné vzdělání s výučním listem
střední odborné vzdělání dosažené absolvováním nematuritních vzdělávacích programů poskytujících výuční list, s výjimkou programů uvedených v bodě E.

Pro názornost jsem zvolil kmenové obory pod kódy **2356 Obráběč kovů, obráběčské práce, 3356 Truhlář, truhlářské práce a 3667 Zedník, kamnář, zednické práce, stavební práce**, na kterých lze pozorovat, že v současnosti platných možností je ve stupni E a H hned několik:

3667E001	Zednické práce
3667E002	Stavební práce
3667E01	Zednické práce
3667E503	Stavební výroba
3667E507	Dělník technických služeb
3667H001	Zedník
3667H003	Kamnář
3667H004	Obkladač
3667H01	Zedník
3667H502	Stavební výroba

2356E004	Obráběcí práce
2356E501	Obrábění kovů
2356H001	Obráběč kovů
2356H002	Obráběč kovů - univerzální obrábění
2356H003	Obráběč kovů - soustružení
2356H004	Obráběč kovů - frézování
2356H005	Obráběč kovů - broušení
2356H006	Obráběč kovů - obsluha číslicově řízených strojů
2356H01	Obráběč kovů

Není tedy důležité znát jen název kmenového oboru a jeho základní kód, ale i jeho jemnější rozlišení, jak stupněm vzdělání, tak i specializací – viz koncová čísla kódů. Sám základní kód ještě nemusí určovat danou odbornost – např. kód 3667 platí jak pro zedníka, tak pro kamnáře, ale i obkladače. Stupeň vzdělání – písmeno E a H určuje, v jaké hloubce by měl absolvent odbornost zvládnout - toto je dáno osnovami oboru.

Vše vypadá poměrně složitě, ale znalost těchto záležitostí usnadní výběr a uchrání zaměstnavatele před omylem a pocitem, že do zaměstnání přijal nedouka, kterého škola špatně připravila. Ovšem s trochou zlomyslnosti - v praxi pak jde o to, zda malá firma najde pro výrobu např. dřevěného stolu uplatnění pro min. 3 truhlářské specialisty.

Ing. Josef Švec,
jednatel sekce vzdělávání OHK Most

3356E001	Truhlářské práce
3356E004	Tesařské a truhlářské práce – truhlářské práce ve stavebnictví
3356H001	Truhlář
3356H002	Truhlář - výroba nábytku
3356H003	Truhlář - dřevěné konstrukce
3356H01	Truhlář
3357E001	Dřevařské práce
3357E502	Zpracování dřeva

Výuka uměleckého truhlářství a řezbářství v Krušnohoří

Naše Střední odborná škola v Litvínově-Hamru připravuje budoucí absolventy oboru umělecký truhlář již dvanáct let. Zkušenosti z mnohaleté spolupráce se saskými školami a se spolkovou činností našich německých sousedů v Krušnohoří nás vedou ke zjištění, že české příhraničí si uchovává tradici uměleckých truhlářů a hračkářů, zatímco u saských sousedů dominuje tradiční rodinné řezbářství spojené s vánoční a velikonoční tematikou. Výuku uměleckých truhlářů zajišťuje v regionu pouze naše škola. V Sasku není umělecký truhlář a řezbář v soustavě vzdělávacích oborů vůbec zastoupen, což podporuje zájem zejména německé strany o velmi intenzivní spolupráci. Saské školy systém přípravy našich žáků oceňují a pokoušejí se přenést výuku, včetně našich učebních dokumentů, do svých škol a svěťují nám své žáky ke studiu v rekvalifikačních kurzech.

I v tomto tradičním řemesle se dnes uplatňují moderní technologické postupy, materiály i zařízení. Naši žáci využívají ve školních dílnách kopírovací i číslicově řízenou truhlářskou frézku, pracují s cizokrajnými dýhami a experimentují s technologickými postupy. Výsledkem jsou dřevořezby, restaurovaný nábytek i z depozitářů muzeí, repliky

historického nábytku a obrazy technikou intarzií. V oživení společných truhlářských tradic na obou stranách hranice nám značně pomáhá čerpání dotací EU prostřednictvím projektové činnosti Euroregionu Krušnohoří. V mnoha projektech

Phare, Interreg IIIA a nyní Cíl 3 se velké množství žáků a učitelů vystřídal v recipročních zahraničních stážích, vznikly nádherné výrobky. Dokladem toho, že naši učitelé Jaroslav Smeták a Jiří Valeš a jejich žáci jsou výjimeční, jsou úspěchy našich společných mezinárodních výstav. O mimořádném postavení našeho učebního oboru umělecký truhlář svědčí i fakt, že naši učitelé připravují již třetím rokem ve spolupráci se školou v Praze a Bystřici jednotné zadání závěrečných zkoušek pro školy celé ČR.

Chystáme nyní s německým partnerem v rámci projektů EU Cíl 3 „Žáci uchovávají tradiční řemesla“ a „Truhlářská dílna“ výstavu intarzií na nábytku, uživatelských předmětech i obrazech, která potěší veřejnost u nás, v Sasku a Bavorsku i v Rakousku. Závěrem posledního projektu bude výstava v Radničním sklípku v Litvínově od 15. 1. 2010. Přijďte se i vy podívat, jak se nám podařilo skloubit historickou truhlářskou uměleckou tvorbu česko-německého Krušnohoří s moderní přípravou dnešních budoucích absolventů tohoto krásného řemesla.

Mgr. Alena Příbylová,
ředitelka školy, Střední odborná škola Litvínov – Hamr

inzerce

PRECIZNOST V UMĚLÝCH HMOTÁCH
ROS CZECH

**Firma ROS Czech s.r.o.
se sídlem Lajsník – Most
hledá tyto pozice:**

Seřizovač vstříkolisů

Požadujeme

Vzdělání: technické znalosti se základní znalostí NJ
Praxe: min. základní zkušenosti se vstříkováním plastů

Nabízíme:

- Dobré platové podmínky ve třísměnném provozu
- Práce v novém závodě
- Stablní kolektiv
- Zajištěné stravování
- Finanční odměna na dovolenou

Vedoucí výroby – vstříkování plastů

Požadavky:

- technické vzdělání
- zkušenosti s lisováním plastů podmínkou (min. 5 let)
- praxe s vedením kolektivu
- schopnost komunikace v němčině
- flexibilita, kreativita, řešení problémů, analytické myšlení
- připravenost k zaškolení v mateřské firmě v Německu

Pracovní náplň

- zkoumání postupů ve výrobě, jejich analýza a optimalizace
- zlepšování výkonnosti a kvality, zároveň zvýšení bezpečnosti práce
- vytváření a zavádění nových výrobních postupů
- ověřování nových postupů výroby, spolupráce na realizaci technologických změn a inovačních aktivit
- zajišťování technických příprav změn sortimentu a zavádění nových produktů
- péče o operátory, školení nových pracovníků

Nabízíme:

- náročnou práci v rychle se rozvíjející firmě
- zajímavou mzdu na základě Vašich zkušeností
- zajištěné stravování
- motivační a věrnostní bonusy
- Práce v novém závodě
- Stablní kolektiv

Monika Skřišovská
personální oddělení

Tel.: +420 476 014 400

E-mail: monika.skrisovska@ros.cz

K tématu jsme se zeptali zástupců našich členských firem a středních odborných škol na jejich názor:

Jak hodnotíte úroveň vyučenců v tradičních řemeslných oborech a jejich vztah k řemeslu?

Já

osobně hodnotit úroveň vyučenců nemohu, jelikož mám stále zaměstnance již řadu let a s novými jsem nepřišel moc do styku. Z doslechu od truhlářů však vím, že je nízká. Vyučenci z Hamru umějí trochu řemeslo. O Mostě - učilišti ve Velebudicích - se to prý říci nedá. Žáci moc nechtějí namáhat ruce ani mozek. Na učilištích by se tomu měl také věnovat nějaký čas a úsilí.

Jiří Vala, podnikatel

Určitě

existují obory a hlavně školy, kde se snaží provádět kvalitní práci a s učni pracují velmi kvalitně. Toto jsou však výjimky, které bohužel potvrzují pravidlo. Všeobecně platí, že úroveň je velmi nízká a vztah téměř žádný.

Josef Čepelák, podnikatel

Úroveň

vyučenců je velice diskutabilní pojem. Školám nemohu upřít snahu, ale svazují je dost často předpisy. Vyučení v oboru by mělo oproti maturitním oborům znamenat praktické znalosti a ty dnešní vyučenci snad ani nechtějí mít. Jinými slovy málo praxe, málo praxe a zase málo praxe. Zrušit maturitní učební obory, aby bylo jasné, kdo je řemeslník a kdo maturant. Pokud má vyučenec snahu, tak po několika letech práce je z něho dobrý řemeslník.

Ladislav Hakala, FIRECLAY spol. s r.o.

Všichni

víme, že úroveň klesá. Na řemesla, vlivem nárůstu středních škol, které vezmou kohokoliv, jsou bráni žáci s horším prospěchem a dispozicemi. Je výrazně nižší i počet obyvatel v dostupných věkových kriteriích.

Ing. Petr Komma, INELSEV, s. r. o.

Objektivně

můžeme posoudit jen úroveň vyučenců – truhlářů z odborné školy v Hamru. Úzce spolupracujeme s mistry a vedením této školy. Na absolventech v praxi je vidět pozitivní přístup k práci, který získali za dobu studia. Mám také zkušenost s truhláři, kteří k nám přicházejí z úřadu práce. Tito lidé, včetně absolventů rekvalifikačních kurzů, jsou takzvané „nepoužitelní“. Ač jsou vyučení, mají několikaletou praxi, nemají zájem o výkon tohoto povolání.

MUDr. Josef Karas, No. 1 Family, kom. spol.

Úroveň

rukodělné a řemeslné vybavenosti má v poslední době klesající úroveň. Učiliště se stále více zaměřují na „maturitní“ úroveň vzdělání. V našem oboru gumárenské výroby učební obory prakticky nejsou. Jsme nuceni přijímané vyučence do našeho oboru sami uvádět a tuto odbornost je doučit. Nastupující vyučenci jsou obdařeni výučními listy s uvedenou specializací i v základním oboru a je jakýmsi jejich zklamáním, že zaměstnavatel požaduje jiný výkon práce, než mají uvedeno. Ale v poslední době zaznamenáváme na Podbořansku, kde působíme, větší ochotu se po nástupu do zaměstnání doučit dle potřeb firmy.

Ing. Vladimír Beránek, jednatel
QWERT Rubber, s. r. o

K tématu jsme se zeptali zástupců našich členských firem a středních odborných škol na jejich názor:

Co by se mělo a nemělo u nás dělat pro rozvoj tradičních řemesel?

K tomuto

celospolečenskému tématu a zároveň problému naší republiky je třeba se postavit systémově a koncepčně. Je nutné, aby spolu ministerstvo školství, ministerstvo práce a ministerstvo průmyslu v této věci vytvořilo a podporovalo metodiku propojeného informování žáků základních a středních škol o chybějících řemeslech na trhu práce, o situaci v nabídce volných pracovních míst, o firmách, které zase již dostávají zakázky, ale chybějí jim kvalifikovaní řemeslníci, které by moc dobře zaplatily. Tuto koncepci lze nastavit například důslednou kontrolou dodržování výuky předmětů Volba povolání a Svět práce na základních a středních školách. Dále by tato koncepčnost a systém byl provázanější a důkladnější tím, kdyby firmy, (které tato řemesla potřebují, a měly by být od těchto ministerstev finančně motivovány), mohli po náborech na základních školách jít za svými budoucími zaměstnanci do prvních ročníků řemeslných středních škol a už dopředu si se zákonnými zástupci těchto žáků domluvíli jejich budoucí pracovní smlouvu za určitých podmínek i s tím, že např. budou žáka po celou dobu finančně podporovat třeba formou stipendia. Na začátku ovšem musí někdo žáky základní školy a jejich rodiče přesvědčit o tom, že „řemeslo má doopravdy zlaté dno“. To musí udělat zase tým lidí podporovaný systémem spolupráce zainteresovaných. Znamená to, že do základních škol se za žáky 8. a 9. ročníku musí každoročně vydat nejen náboráři středních řemeslných škol, ale s nimi i personalisté firem, kteří už nyní ví zcela určitě, že špatným systémem z 90. let za chvíli žádné řemeslníky už hotové do firem nikde neseženou ani nekoupí, ba ani nepřetáhnou na lepší platy či jiné výhody, protože oni ti řemeslníci prostě už na trhu práce nejsou.

Ing. Jiří Tyšer, ředitel školy
Střední odborná škola Meziboří,
příspěvková organizace

redakčně zkráceno

Měla

by se posílit pozice a účast zaměstnavatelů při spolupráci se vzdělávacími institucemi systémovým krokem směrem k zaměstnavatelům (snížení daní, prodloužení odpisů apod.). Propagovat tradiční řemesla jako cílenou mediální kampaň. A klást větší důraz na kariérové poradenství v souvislosti se správnou volbou budoucího povolání (omezení předčasného ukončení studia nevhodně zvoleného oboru). Nemělo by se přijímat na výběrové střední školy připravující žáky k vysokoškolskému studiu (např. gymnázia, střední průmyslové školy, VOŠ atd.) bez přijímacího řízení – úroveň absolventů.

Mgr. Jiří Škrábal, ředitel školy
Střední škola technická, Most – Velebudice,
Dělnická 21, příspěvková organizace

Nepodporovat

systém vzdělávání zakončený maturitní zkouškou pro žáky, kteří nesplňují očekávanou úroveň. Zavést duální systém vzdělávání.

Mgr. Richard Červený, ředitel školy
Soukromá podřípská SOŠ a SOU o.p.s.

Odborné

školy se velmi dobře orientují i v potřebách zaměstnavatelů /umístění žáků na praxi, stipendia, nové obory podle jejich zadání/. Prolomena stále není bariéra na straně rodičů budoucích řemeslníků. Máme mnoho zkušeností, že žáci chtějí na tříleté obory nastoupit, ale rodiče je negativně ovlivní. Známá je situace v přijímání bez zkoušek na gymnázia. Největší problém vidím v přetrvávajícím neopodstatněném mínění společnosti o podřadnosti řemeslné práce.

Ing. Alena Příbylová, ředitelka školy
Střední odborná škola Litvínov - Hamr

Kde je ten zakopaný pes

Uč se, nebo půjdeš na zedníka! Uč se, nebo půjdeš do učení! Podobné výhrůžky asi každý z dříve narozených silných ročníků někdy zaslechl od rodičů, prarodičů nebo sousedů a podobně.

Poté přišla novinka – učební obory s maturitou. A najednou většina dětí mohla odmaturovat, a tím se údajně nemusela živit rukama. Praxe však je jiná. Na dnešním trhu je díky demografickému vývoji málo dětí obecně a i tato menšina má většinou maturitu, klasických vyučenců je minimum a ti, kteří dokončí učební obor ve většině případů, jdou dělat něco mimo obor nebo k vyučenému řemeslu nemají žádný vztah.

Velice zjednodušeně jsem popsal svůj názor na dvě z několika příčin, které způsobují dnešní situaci. Pokud si dnes firma má vybrat, kde sehnat nové řemeslníky, ve většině případů volí přijímání s praxí. Ale noví řemeslníci jsou potřeba a získání uplatnitelných řemeslníků přímo z učilišť je prakticky nemožné a hlavně dost často od absolventů

nechtěné. Je to totiž na další 2-3 roky práce pro zaměstnavatele, aby si z nich vychoval rovnocenné řemeslníky se stávajícími zaměstnanci. Ale to není každý zaměstnavatel schopný a ochotný absolvovat.

Co s tím?

Můžeme se orientovat jen na lidi s praxí a přetahovat si je navzájem. Můžeme si vychovávat své řemeslníky po vyučení nebo i bez něj a modlit se, aby nám neutekli, až by nám měli vrátit naši snahu a finanční prostředky, které nás stáli. Můžeme dělat, co nás napadne, ale nikdy neuděláme to, co by měli udělat naši politici a státní úředníci na příslušných ministerstvech: Reformu školství začít orientovat na školství a kvalitu absolventů z hlediska potřeb a použitelnosti.

V oblasti učebních oborů zejména ve stavebnictví je nutné, aby začala převládat praxe. Teprve pak lze očekávat, že řemeslníci budou řemeslníci se zlatýma rukama a i bez všelijakých dokladů o spe-

cializaci budou mít šanci se dobře živit kvalitně odvedenou prací.

Ladislav Hakala,
jednatel OS Stavební při OHK Most

inzerce

Polypropylen

Plast pro výrobu vstřikovaných výrobků, textilních pásek, netkaných textilií, vláken, fólií a desek.

Nachází uplatnění při výrobě kuchyňského nádobí, bílého zboží, hraček, hygienických potřeb, bazénů a nádrží, potravinářských obalů a v automobilovém průmyslu.

Unipetrol

ORLEN GROUP

www.unipetrolrpa.cz

S NÁMI JE ŽIVOT SNAŽŠÍ

Diakonie
Českobratrské církve evangelické

Diakonie Českobratrské církve evangelické
– Středisko sociální pomoci v Mostě
U Města Chersonu 1675, 434 01 Most

Dům dětí a mládeže
Okružní 1235, 434 01 Most
www.ddmost.cz

Hospic v MOSTĚ

Hospic v Mostě, o. p. s.
Svážná 1528, 434 01 Most
www.hospic-most.cz

Oblastní charita Most
P. Jilemnického 2457, 434 01 Most
www.charitamost.cz

Most k naději, o. s.
K-Centrum Most
Jilemnického 1929, 434 01 Most
www.mostknadeji.cz

Městská správa sociálních
služeb v Mostě, p. o.
Barvířská 495, 434 01 Most
www.msss-most.cz

KO Svaz neslyšících a nedoslýchavých
K. H. Borovského, 434 01 Most

Sportovní sdružení vozíčkářů v Mostě
Topolová 584, 434 01 Most
www.ssvm.cz

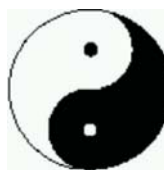

obecně prospěšná společnost

ENERGIE, o. p. s.
Hornická 106, 435 15 Meziboří
www.energie-ops.cz

Nemocnice následné péče Most,
příspěvková organizace
Žižkova ul. č.p. 1304, 434 01 Most

Život bez závislosti – NIKA o. s.
(Život bez zábradlí – NIKA o. s.)
J. Ševčíka 911/40, 434 01 Most
(ul. A. Jiráska 1887, 434 01 Most)
www.nika.iliev-cz.com

Dětský domov a Školní jídelna,
příspěvková organizace
Dolní 310, 435 46 Hora Svaté Kateřiny
www.ddhsk.wm.cz/index.php

Tuto stránku věnuje neziskovým organizacím společnost Severočeské doly Chomutov.

Téma „TEMA“

Služby a podnikání v oboru služeb

podle
Hofmanna

Říkal jsem si, že nejlepší bude napsat o službách to, co mne první napadne. Které služby fungují nejlépe a které snad ani není dobré jmenovat? Za ty nejlépe fungující považuji v našem městě taxislužby. Taxíků je dost, a protože jimi jezdím poměrně často a po stejných trasách - divadlo, kulturní dům a bydliště - vím, že na rozdíl od těch pražských, naši taxikáři ani nepředražují jízdné, ani nebvávají hrubí a neomalení. Spíše naopak. Jak fungují privatizované služby kdysi dominantního Okresního podniku služeb, lze zjistit poměrně snadno. Vše, co je spojeno s kadeřnictvími a pedikúrami a manikúrami, funguje pravděpodobně nepoměrně lépe, než v dobách OPS, a domnívám se, že ke spokojenosti většiny podnikatelek i zákazníků. Pánských holičství moc není, ale bude to tím, že my muži býváme dnes střiháni manželkami a přítelkyněmi za pomoci snadno dostupných a moderních strojků na střihání vlasů a chloupků v nose či na uších. Prostě zákon trhu platí a služba, po které není zrovna poptávka, bývá podnikatelsky nezajímavá. A to nemluvím o holení, protože, alespoň podle mého názoru, se sto procent mužů holí doma. Břitva na holení bude jíž zřejmě muzejním kouskem a pána s namydlenou tváří, kolem kterého pobíhal holič či bradýř, jak se mu říkalo, už dneska neuvídíš. Mimochodem slovo bradýř mi můj počítač červeně podtrhuje, jako nesmysl, neboť takové slovo ani ve své slovní zásobě nemá. Já ještě ano, ale nevím, jestli by mí žáci v tanečních věděli. Hned zítra se zeptám!

Pohledem z auta cestou do dnes již spojené Evropy, obzvláště v horských obcích cestou do Němec, můžeme zjistit, že trh pomalu zatočil i s řemeslem nejstarším, jak se mu také občas říká. Kněžky lásky se kamsi ztratily a přestěhovaly. Jsem rád, ale nevím, jestli stejně rádi jsou ti, kteří jejich služeb využívali. Kdysi přelidněná trasa Chomutov – Hora Sv. Šebestiána je liduprázdná a po nové rychlostní komunikaci svištěcí potencionální zákazníci ani nemají šanci některou z poskytovatelek této, zřejmě nejstarší služby, zahlédnout, natož se s ní domluvit. Příklad toho, jak moderní silniční síť rozpívá rozvoj dobrých mravů.

Máme dostatek dalších možností vyzkoušet nějakou jinou službu a jak ji sehnat. Máme plynaře a instalatéry a topenaře a obkladače a zedníky a malíře pokojů a automechaniky a elektrikáře silno, slabo i auto, máme kominíky a televizní opraváře, nebo alespoň mám ten pocit. Nebudu se rozepisovat o jejich kvalitě, vždyť většina poskytovatelů těchto služeb jsou mi kamarádi a kamarády, jak známo je lepší chválit, chcete-li si je jako kamarády ponechat. Služby jimi a jejich zaměstnanci poskytované mívají rozdílnou kvalitu případ od případu a kus od kusu. Zlaté české ručičky se spolu se vzrůstající oblibou kancelářské práce z trhu vytrácejí a o šikovného řemeslníka nezavádíš. Ani jako podnikatel, ani jako zákazník. I když těm hochům, kteří mi opravili můj rodinný domek, se chci omluvit. Oni je mají. Jen je jich nějak málo a bez známostí bych se k nim nikdy nedostal. Ale vy mi nevolejte, telefon na ně nesmím dávat. Jsou chránění, jako vrcholoví politici. A když byste jim volali vy, nemuseli by potom mít čas na mne.

I my, divadelníci, poskytujeme služby, kulturní. A my tanečníci, podivuhodně, tělovýchovné. Jestli dobře nebo špatně, to ať posuzují jiní. Sebechvála, jak známo, páchne a hanět se sebe mrskácky nechci a nebudu.

Celkově bych asi mohl úroveň poskytovaných služeb v našem městě pochválit. V jednotlivostech to může být občas špatně, ale kdo jsi bez viny, hod' kamenem. A na házení kamenem mě bolí rameno. A i jiné stárnoucí údy a klouby. Jsem spokojený zákazník a pravděpodobně nebudu sám. Mám vynikající masérku a výbornou pedikérku, jenom koleno mi pochroumal pneumokok vpravený mi do něj poskytovatelem služeb zdravotnických. Ale určitě to neudělal schválně. Jiný poskytovatel služeb zdravotnických mi mimo jiné poskytl i informaci, že lepší už to nebude a za deset let, dožijí-li se jich, mi dá koleno nové, keramické. Tak alespoň se mám na stáří na co těšit.

Hezké Vánoce poskytovatelům služeb i jejich zákazníkům.

Váš PhDr. Václav Hofmann

Prázdniny s fotoaparátem

V rámci Dohody o spolupráci mezi OHK Most a IHK Halle-Dessau se v letošním roce, jako jeden ze společných projektů v rámci „Roku životního prostředí“, uskutečnila fotografická soutěž „Prázdniny s fotoaparátem“. Soutěž byla vyhlášena v červnu 2009 a zájemci měli možnost své snímky zobrazující faunu a floru Mostecka odevzdávat do poloviny října 2009. Své fotografie předalo na úřad OHK 22 účastníků ve 2 kategoriích. V kategorii Mládež do 16 let to bylo 10 fotografů a 23 snímků, v kategorii Ostatní 12 fotografů a 42 snímků.

Hodnotící komise ve složení Mgr. Vlasta Šoltysová, Ing. Stanislav Štýs, DrSc., Ladislav Šeiner, Ing. Petr Heger, Mgr. Iva Černánská snímky posuzovala jak z odborného, tak laického hlediska a vybrala v každé kategorii 2 vítězné fotografie. Vítězi jednotlivých kategorií se stali Lada Musilová, Mládež do 16 let a Radovan Kučera, kategorie Ostatní, který získal rovněž cenu týdeníku HOMÉR.

Přítomní odborníci ocenili především řemeslnou zručnost a profesionální přístup laických fotografů. Možná je mezi nimi nový Jan Saudek, Jan Šibík nebo František Drtíkol. Vzhledem k tomu, že jsou fotografické služby volnou živností, dospělým účastníkům nic nebrání tomu, aby se stali profesionálními fotografy a začali se tímto řemeslem žít. A tak budeme doufat, že naše soutěž někomu ze zúčastněných odstartuje fotografickou budoucnost. úřad OHK Most

Kategorie Mládež do 16 let

1. místo

Lada Musilová
Bodlák

Kategorie Ostatní

1. místo

Radovan Kučera
Podzimní jezírko na Resslu v Mostě

Česko-saská spolupráce

Přinášíme vám několik fotografií z tradiční akce OHK Most a IHK jihozápadní Sasko „Česko-saské návštěvy“, která se konala 11. září 2009 v Mostě a pokračovala následnou návštěvou města Annaberg a jejího Infocentra 30. září 2009. Fórum cestovního ruchu „Česko-saské návštěvy“ bylo spolufinancováno z prostředků EU – fondu ERDF v rámci programu Cíl 3 – Společný fond malých projektů.

Pro rok 2010 připravují obě komory společně akce s tematikou tradičních řemesel obou regionů.

úřad OHK Most

Europäischer Fonds für regionale Entwicklung:
Wir investieren in Ihre Zukunft/Evropský fond pro
regionální rozvoj: Investice do vaší budoucnosti

Ziel 3 | Cíl 3
Aktivní investice, Malé a střední podniky
2007-2013, www.ziel3-cil3.eu

Řemeslná komora – zástupce zájmů řemeslníků

Stejně jako průmyslové a obchodní komory je řemeslná komora právní osobou veřejného práva. Úkolem těchto komor je zastupovat a hájit společné zájmy řemeslníků a tyto pak v rámci svojí samosprávy regulovat a upravovat. Řemeslná komora (ŘK) vykonává právní dohled nad cechy a okresními sdruženími v oblasti své působnosti. K řemeslné komoře patří majitelé řemeslných podniků, samotní řemeslníci, rovněž tovaryši, zaměstnanci s ukončeným odborným vzděláním a učňové. V řemeslné komoře, stejně jako u všech profesních komor, je členství povinné.

Úkoly:

K úkolům řemeslné komory patří podle živnostenského řádu následující úkoly:

- hájit zájmy řemeslníků a dbát o regulaci zájmů jednotlivých řemesel a jejich organizace,
- podporovat úřady napomoci řemeslům prostřednictvím podnětů, návrhů a znaleckých posudků,
- vést úlohu řemesel,
- vydávat předpisy ke zkouškám a ustanovovat zkušební komise,
- vydávat předpisy pro tovaryšské zkoušky pro jednotlivá řemesla,
- vydávat předpisy pro mistrovské zkoušky pro jednotlivá řemesla a řídit záležitosti výboru pro mistrovské zkoušky.

Řemeslná komora podporuje své členy také prostřednictvím právního poradenství, rovněž objednává a bere pod přísahu odborné znalce.

V Německu je 53 řemeslných komor.

Právní základ

K základním dokumentům řemeslné komory patří příspěvkový řád, usnesení valné hromady, řemeslný řád a stanovy.

Vzdělávání a další vzdělávání – důležité téma

Vzdělání zajišťuje budoucnost. Řemeslné podniky, které využívají nejnovější vědecké poznatky – techniku, materiály, technologie, ale také marketing a přání zákazníků a stejně tak směrnice a zákony – mají obrovský náskok. K tomuto účelu poskytuje komora svým členům podporu a potřebnou orientaci.

Vzdělávací poradci pomáhají žákům při profesní orientaci a podnikatelé v organizačních, odborných a právních otázkách vzdělávání. Burza učňov-

ských míst nabízí volná učňovská místa. Mnoho řemeslných komor provozuje centra odborného výcviku a technologická centra, která se specializují na jednotlivé obory. Zvláštní vzdělávací pro-

jekty potom garantují doplňkové nabídky v oblasti vzdělávání a dalšího vzdělávání.

IHK Halle- Dessau, překlad úřad OHK Most

inzerce

**Podnikatelské
eKonto**

**Raiffeisen
BANK**
Banka inspirovaná klienty

„Chci rozumný úrok
a zároveň stálý přístup
k firemním financím.“

Výhodnější úrok a finance kdykoliv k dispozici

- K Podnikatelskému eKontu zdarma vedení spořicího účtu s výhodným úrokem
- Vaše peníze kdykoliv k dispozici a bez sankcí za předčasný výběr
- Žádné zbytečné poplatky – platíte jen za služby, které skutečně využíváte

Přijďte na pobočku Raiffeisenbank:
Budovatelů 1996/4, 434 01 Most tel.: 476 140 216

**Nejdynamičtější
banka roku
2009**

business linka: 841 164 164 www.rb.cz

Jak získat kvalitního vyučence?

K napsání tohoto textu mě přivádí neustálé stesky zaměstnavatelů na české odborné školství, jejich stížnosti na úroveň současných absolventů učebních oborů.

Já sám stojím spíše na druhé straně, na straně vzdělávacích institucí, ať už s ohledem na moje pracovní zkušenosti, vykonávanou pozici, či funkci jednatele sekce vzdělávání při OHK Most. Stížnosti zaměstnavatelů, a to především z řad živnostníků, drobných a malých podniků však chápu, pro svoje názory a postoje mají celou řadu podnětů souvise-

jících se současným stavem odborného vzdělávání a s relativně komplikovaným vnitřním systémem.

V současné době mnoho odborných škol pokulhává v úrovni vybavení (především technické školy), školy nejsou schopny sledovat rozvoj nových, překotně se rozvíjejících technologií, povolání odborného učitele především vykonávají lidé, kteří jsou v důchodovém věku, nebo nejsou dostatečně odborně zdatní, mladého odborníka většinou nízký plat s perspektivou zničených nervů nezaujme. Jistě existují výjimky a před těmi je třeba smeknout,

protože oni jsou těmi posledními ostrůvky bývalé kvality českého učňovského školství. O vědomostní a dovednostní úrovni mladých lidí vstupujících do vzdělávacího procesu v pozici vzdělávaného při současných kapacitách všech středních škol snad ani nemá cenu hovořit. Dobrého automechanika, elektrikáře ani instalatéra nelze vychovat z toho, kdo pro výkon těchto povolání nemá alespoň základní předpoklady.

Bez ohledu na výše uvedené jsem ale přesvědčen, že dobří absolventi – vyučenci na trhu práce existují a je možné je identifikovat a následně do firmy získat. Pro dosažení téměř jistého úspěchu je třeba začít opravdu včas, nejlépe s přibližně dvouletým předstihem před vlastním zamětnáním absolventa. V první řadě je dobré vytipovat si kvalitní školu, která připravuje žáky v oboru, jež budoucí zaměstnavatel potřebuje. Vedení těchto škol je většinou potřebováno zájmem o své budoucí absolventy a téměř vždy je ochotno jednat o spolupráci. Velké firmy řeší spolupráci např. sponzorstvím a spoluprací ve vybraném oboru, menší firmy mají šanci si vytipovat konkrétní jednotlivce a s těmi následně pracovat. Již v druhém ročníku mnoha oborů lze totiž odhadnout kvalitu a budoucí rozvoj vybraného žáka a poskytnout mu pro to podmínky. Velkou šancí pro zaměstnavatele je skutečnost, že odborný výcvik může za dodržení osnov a všech pedagogických zásad vykonávat žák na jeho pracovišti. Má to mnoho výhod, budoucího zaměstnance lze vést tak, aby znal prostředí firmy, její sortiment, seznámil se s pracovním kolektivem a v neposlední řadě je to možnost dlouhodobého „otestování“ ještě před vlastním nástupem do zaměstnání.

Vím, že v dnešní době hospodářské krize, kdy zaměstnavatelé řeší úplně jiné problémy, než je dlouhodobý výhled personálního obsazení firmy, jsou moje předchozí informace pro mnoho z nich málo použitelné. Musí jednat dle nastalé situace, někdy i okamžitě dle nasmlouvaných zakázek apod. V tomto případě i tak platí vytipovat si kvalitní školu a s tou jednat o nejbližších absolventech, případně i o absolventech z let minulých. Na dobré absolventy škola ráda poskytne kontakty a umožní i osobní jednání – má přece zájem na tom, aby pokud možno všichni její absolventi našli uplatnění.

Ing. Josef Švec,
jedenatel Odborné sekce vzdělávání při OHK Most

Czech Coal
Group

Litvínovská uhelná

Vršanská uhelná

*Czech Coal
Services*

www.czechcoal.cz

**Moderní energie
z českého uhlí**

**SKUPINA ČEZ VÁS ZVE
DO INFORMAČNÍHO CENTRA LEDVICE
otevřeno od 10. listopadu 2009**

Informační centrum Ledvice, Elektrárna Ledvice

Provozní doba: úterý–sobota: 9–17 hodin | Kontakt: e-mail: infocentrum.ele@cez.cz, tel.: 411 102 313